

Î N C H E I E R E

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Garaz Vera,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Verei Garaz împotriva Tatianei Ceban, Mariei Palii, intervenienți accesorii Primăria satului Vișcăuți și Bejan Aurelia cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Garaz Vera și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 24 martie 2016,

c o n s t a t ă

La 22 decembrie 2015, Garaz Vera s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Tatianei Ceban, Mariei Palii, intervenienți accesorii Primăria satului Vișcăuți și Bejan Aurelia cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 03 august 2015, Ceban Tatiana a adresat în Procuratura raionului Orhei o plângere pe faptul că Garaz Vera aplică violența fizică asupra copiilor minori Caireac Gabriela și Caireac Jessica, aflați sub tutela ultimei, care se prezintă la grădiniță cu multiple vânătăi. Faptele date au fost confirmate și de către educatoarele grădiniței Palii Maria și Rusu Maria.

Indică Garaz Vera că pe tot parcursul aflării copiilor minori sub tutela dânzei, niciodată nu s-a manifestat violent fizic sau psihic față de aceștia, deoarece sunt fiicele surorii sale Caireac Maria și le iubește ca pe copiii săi. Consideră că Ceban Tatiana răspândește aceste informații false cu scopul de a-i înjosi onoarea și demnitatea și de a se răzbuna pentru faptul că anterior s-a adresat cu diferite plângeri către Ministerul Educației, Direcției de Învățământ Orhei și Consiliului

raional Orhei, unde a invocat multiple încălcări și neajunsuri în activitatea grădiniței. De asemenea, pârâtele au răspândit informația vădit falsă precum că reclamanta aplică violență fizică și psihică asupra copiilor minori Caireac Gabriela și Caireac Jessica, între locuitorii satului Vișcăuți, în adresa Inspectoratului de Poliție Orhei, Consiliului raional Orhei, cât și pe rețelele de socializare.

Menționează reclamanta că potrivit ordonanței procurorului în Procuratura Orhei Caresec Ana din 10 septembrie 2015, faptele expuse în plângerea Tatiane Ceban nu s-au adeverit și s-a refuzat în pornirea urmăririi penale în privința Verei Garaz din motiv că fapta nu întrunește elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 201¹ Cod penal – violența în familie. Astfel, prin susținerile lor jignitoare și false afirmate în fața rudelor, prietenilor și consătenilor, pârâtele i-au cauzat prejudiciu moral pe care-l estimează în mărime de 25 000 lei, dânsa suferind atât psihic, cât și fizic prin înrăutățirea stării de sănătate.

Solicită Garaz Vera repararea prejudiciului moral în mărime de 25 000 lei, sumă ce urmează a fi încasată în mod solidar din contul Tatiane Ceban și Mariei Palii și încasarea în mod solidar din contul pârâtelor a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 lei și 150 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 24 martie 2016, acțiunea a fost respinsă integral ca fiind neîntemeiată. Au fost încasate din contul Verei Garaz în beneficiul Tatiane Ceban și Mariei Palii a câte 1500 lei fiecare cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prima instanță de judecată, reieșind din interesul superior al copiilor, a conchis că sesizările cu privire la încălcarea drepturilor și intereselor legitime a copiilor expediate de către lucrătoarele grădiniței autorităților publice pentru examinare, nu pot fi considerate drept declarații defăimătoare făcute la adresa Verei Garaz.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2016, a fost respins apelul declarat de către Garaz Vera și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 24 martie 2016. Instanța de apel a considerat juste concluziile Judecătoriei Orhei, or, la materialele pricinii lipsesc probe ce ar dovedi că Ceban Tatiana și Palii Maria ar fi răspândit public informații defăimătoare în adresa Verei Garaz, de asemenea nu a fost probat faptul că intimatele-pârâte ar fi răspândit printre locuitorii satului Vișcăuți informații false referitoare la maltratarea minorilor aflați sub tutela reclamantei.

La 16 septembrie 2016, Garaz Vera a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2016 și hotărârii Judecătoriei Orhei din 24 martie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, Garaz Vera a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au apreciat arbitrar probele administrate, ca rezultat fiind emise hotărâri neîntemeiate și ilegale.

Indică recurenta că instanțele ierarhic inferioare urmau să examineze pricina în strictă conformitate cu prevederile art. 16 Cod civil, iar prevederile art. 3, 7 și 8 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nefiind aplicabile la caz.

Declară Garaz Vera că la 29 iulie 2015, intimatele-pârâte Ceban Tatiana și Palii Maria au răspândit informația calomnioasă și falsă precum că copiii Caireac

Jessica și Gabriela au fost bătute violent cu ciomege și vergi, atât în satul Vișcăuți, în raionul Orhei, pe tot întregul teritoriu al Republicii Moldova, cât și peste hotarele țării, și anume mamei copiilor minori, Caireac Maria, care lucrează temporar în Israel. În urma examinării medicale a copiilor de către asistentul medical Teslaru Margareta, s-a constatat că pe corpurile acestora lipsesc careva semne de violență, fapt ce demonstrează că informația răspândită de către intimate este falsă.

Menționează recurenta că Ceban Tatiana, care activează în funcția de directoare a grădiniței, cunoscând cu certitudine că Garaz Vera nu a aplicat violența fizică față de copii, la 03 august 2015 a înaintat plângere către Procuratura Orhei pentru tragerea la răspundere penală a recurente-reclamante. Faptul că declarațiile scrise în această plângere sunt false, a fost demonstrat prin ordonanța Procuraturii Orhei din 10 septembrie 2015 de refuz în pornirea urmăririi penale în privința Verei Garaz din motiv că fapta nu întrunește elementele componente de infracțiune.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2016 a fost expediată în adresa recurente Garaz Vera la 06 septembrie 2016, potrivit scrisorii de însoțire nr. 8118 (f.d. 139).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Garaz Vera la 16 septembrie 2016 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 25 octombrie 2016, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului declarat de Garaz Vera, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 30 noiembrie 2016, Ceban Tatiana a depus referință, solicitând declararea recursului depus de către Garaz Vera ca fiind inadmisibil, deoarece argumentele invocate de către recurentă sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Alte referințe nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Garaz Vera este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Garaz Vera nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, argumentele invocate în recurs referindu-se la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului argumentul recurenteii Garaz Vera precum că intimatele-pârâte Ceban Tatiana și Palii Maria au răspândit informația calomnioasă și falsă între locuitorii satului Vișcăuți, raionul Orhei, deoarece nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar demonstra acest fapt.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurenteii precum că intimata Ceban Tatiana, cunoscînd cu certitudine că Garaz Vera nu a aplicat violența fizică față de copii, la 03 august 2015 a înaintat plîngere către Procuratura Orhei pentru tragerea la răspundere penală a recurenteii-reclamante, care conținea declarații false defăimătoare în privința sa, dat fiind faptul că potrivit art. 8 lit. c) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, nu constituie răspîndire de informații defăimătoare declarația făcută în cererile, scrisorile sau plîngerile cu privire la încălcarea drepturilor și a intereselor legitime, expediate autorităților publice pentru examinare. Or, orice persoană se poate adresa organelor abilitate de lege pentru stabilirea unui pretins adevăr pe care îl apreciază ca fiind desconsiderat în raport cu sine sau cu persoane terțe de către altă persoană.

Neîntemeiat este și argumentul recurenteii, precum că declarațiile scrise în plîngere sunt false, a fost demonstrat prin ordonanța Procuraturii Orhei din 10 septembrie 2015 de refuz în pornirea urmăririi penale în privința Verei Garaz din motiv că fapta nu întrunește elementele componenței de infracțiune, deoarece în sensul art. 8 lit. c) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, este irelevant dacă plîngerea adresată autorităților publice pentru examinare a fost satisfăcută sau nu. Mai mult ca atât, din conținutul ordonanței menționate nu rezultă că informația cuprinsă în plîngere este falsă, procurorul constatînd că acțiunile recurenteii Garaz

Vera față de tutelatele sale nu au fost îndreptate în scopul provocării suferințelor psihice sau fizice, ci mai degrabă reprezintă un mijloc de influențare a comportamentului acestora.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Garaz Vera ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Garaz Vera se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic